

Stockholm den 21 december 2009

Svea hovrätt
Avdelning 10
Hovrättsfiskal Katarina Monfils Gustafsson
Box 2290
103 17 STOCKHOLM

ÄR-2009/2254

Yttrande i mål Ö 7311-09

Svea hovrätt har hemställt att Sveriges advokatsamfund ska avge yttrande i målet.
Advokatsamfundet har beslutat att avge yttrande.

Förvaltarens arvode och allmänna åligganden

Enligt 14 kap. 4 § andra stycket konkurslagen (1987:672) får arvode inte bestämmas till ett högre belopp än vad som med hänsyn till det arbete som uppdraget har krävt, den omsorg och skicklighet varmed det har utförts samt boets omfattning kan anses utgöra skälig ersättning. Arvodet till konkursförvaltaren ska således bestämmas utifrån en helhetsbedömning av hela förvaltningen.

I konkursförvaltarens allmänna åligganden ingår bl.a. enligt 7 kap. 15-17 §§ konkurslagen en skyldighet att utreda om det i konkursen föreligger misstanke om brott. Av 7 kap. 16 § konkurslagen framgår att om förvaltaren finner att gäldenären kan misstänkas för något brott som avses i 11 kap. brottsbalken skall han omedelbart underrätta allmän åklagare om det och ange grunden för misstanken. Detsamma gäller om gäldenären har drivit näringsverksamhet och det under konkursförvaltningen kommer fram att gäldenären kan

misstänkas för något annat brott av inte ringa beskaffenhet som har samband med verksamheten. Av andra stycket i samma bestämmelse framgår att konkursförvaltarens upplysningsskyldighet även omfattar misstankar om förfaranden som kan grunda näringsförbud.

Förvaltarens åtgärder i samband med beivrande av brott

Såvitt Advokatsamfundet känner till förekommer det inte att konkursförvaltare underrättas av polis, åklagare eller annan myndighet om att förundersökning eller revisionsärende pågår mot en konkursgäldenär. Enligt Advokatsamfundets mening kan det inte vara rimligt att en konkursförvaltare ska eftersöka huruvida en konkursgäldenär har varit föremål för förundersökning och/eller revision. Ett sådant eftersökande skulle i sådant fall vara nödvändigt att göra på många håll, då utredningar kan pågå inom olika myndigheter och på olika orter. Ett sådant förfarande skulle medföra ökade kostnaderna i konkurser. Om en ordning med underrättelser ska införas måste det rimliga i så fall i stället vara att respektive myndighet har att underrätta konkursförvaltaren om de utredningar som kan vara av intresse vid utförande av förvaltarens uppdrag.

Det måste vidare framhållas att en förundersökning många gånger inte avser samtliga de frågor som konkursförvaltaren har ett åliggande att analysera. En förundersökning som baseras på en utredning från Skatteverket avser ofta enbart frågor om påförande av skatt. Detta medan en förvaltare enligt de allmänna åliggandena har att utreda misstanke även om annan brottslighet.

Vad angår förvaltarens åtgärder i samband med beivrande av brott har det enligt Welamson (Konkursrätt, 1961, s. 613) konstaterats att i den mån konkurslagen ålägger förvaltaren att vara verksam i detta hänseende, han naturligen måste anses berättigad till ersättning av boet. Detta även om åtgärden i det konkreta fallet icke kan anses falla inom ramen för hans allmänna skyldigheter som förvaltare. Enligt Welamson måste utredning rörande eventuell misstanke om gäldenärsbrott, som måste göras i samband med upprättande av förvaltarberättelse, otvivelaktigt vara ersättningsgill.

Det har i samband med ändringar av konkurslagstiftningen framhållits att konkursförfarandet bör utformas med beaktande av intresset av att uppdaga och beivra förekommande brottslighet (se bl.a. prop. 1978/79:105 s. 153 f.). Av propositionen 1986/87:90 s. 273 framgår vidare att en viktig uppgift för förvaltaren är att efterforska huruvida gäldenären kan misstänkas för brott mot borgenärer. Vidare framgår att det inte bör komma i fråga att nu begränsa förvaltarens uppgifter i dessa hänseenden.

Konkursförvaltare är enligt 7 kap. 15-17 §§ konkurslagen skyldiga att utreda i vad mån det i konkursen föreligger misstanke om brott. Hur pass ingripande undersökningar som konkursförvaltaren bör göra beror på omständigheterna i det enskilda ärendet. I kommentaren till konkurslagen finns dock inte angivet något undantag från konkursförvaltaren skyldighet att utreda brottsmisstanke och näringsförbud. Förvaltarens skyldighet är således ovillkorlig.

Med hänvisning till det ovan anförda anser Advokatsamfundet att konkursförvaltaren har ett åliggande att göra en utredning i vad mån det i konkursen föreligger misstanke om brott. Detta gäller även om en förundersökning pågår eller har avslutats och konkursförvaltaren har erhållit kännedom om den. Utredningen kan i dessa fall säkert många gånger vara av mer begränsat slag.

Sammantaget anser Advokatsamfundet att det av advokaten yrkade arvodet är skälig och skall bifallas.

Som ovan

Anne Ramberg
Generalsekreterare